

Տեղական

Հասուկ կազմության իրավունք տնտեսական հարցերի և օտարերկրացիներին

Մ. Լահանգերում Հայաստանի դեսպանությունը հրապարակել է մի հաղորդագրություն, որից տարվում է, որ հայկական ծագում ունեցող օտարերկրացիները, ովքեր ցանկանում են Հայաստանում սենսաական կամ մշակութային գործ ծավալել, այժմ արդեն կարող են 10 օրվա կազմության իրավունքով ստանալ համադասարան սխոլի անձնագիր, որը վերանորոգելի է:

Հասուկ կազմության իրավունք ստացողները վայելելու են նույն իրավունքներն ու դարձակությունները, ինչ Հայաստանի քաղաքացիները, ի բացառությամբ ընտրելու և ընտրվելու, ինչպես նաև հասարակական ֆունկցիաներ և ռեզիդենցիայի անդամագրվելու և կամ Հայաստանի քաղաքացիությունը դադարեցնելու և այլ դիրքեր գրավելու իրավունքները: Երբևէ գործ են մտնելու բանակ զորակոչվելուց ետևից մուտքի ժամանակ որևէ վճարում կատարելու դարձակությունները:

Վախճանում 33 դեսպան ֆուրբեն Երևանում կարծիքով, այս նորությունը կնշխարհի Հայաստանում օտարերկրացիներին, ինչպես նաև ավելի սեր կապեր կստեղծի սպորտախաղերի և Հայաստանի միջև:

Ճշմարտություն: «Ազգի» փեթակի 15-ի համարում «Զոյեյնի» ՀՈՒԱԿ գրասենյակում՝ ճյուղի մեջ բոլոր էլ օրվա ցավի մի սխալ: Պր. Մոսկովի Զարիա Զոյեյնի դասերը նվազ է որոշել ՀՀ-ում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանության ասպիե ֆարսուզար, մինչդեռ նա համընդհանուր է Հայաստանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանի սեղակալ, խորհրդակց: Ցավում ենք սխալի համար, եւ հայցում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանության և մեր ընթերցողների ներողամտությունը:

Սկիզբը է՛
Նրա ասելով, ինչպես արդեն գրվել է մասնավոր, ԱՌԱ-ն ստացել էր ամերիկյան Central visa processing center-ի վիզաբաժնի-դասվելը, ըստ որի ընկերությունը իրավունք էր ստացել գրառվել այդ ծրագրի գովազդով եւ մարկեթինգով, ընդ որում համաձայն տարածաշրջանային համաձայնագրի 5-րդ հոդվածի է մնալ ԱՌԱ-ին, մի մասը օգտագործվել գովազդի եւ մարկեթինգի համար, իսկ մնացած մասը ամերիկյան փաստաբանական կենտրոնին: Բորիս Հայրապետյանը

CVPC կենտրոն, որտեղ էլ դրանք դրվել են համադասարան ծրագրերի մեջ եւ ուղարկվել DV-96 Programm National Visa Center, Portsmouth, NH 002112, USA հասցեով: Ընդ որում, բոլոր դիմողներին բացատրվել է, որ դա ընդամենը վիզակախաղ է, եւ ԱՌԱ ընկերությունը հնարավորություն կախված է համակարգչի ընտրությունից: Ինչպես նաև ԱՌԱ-ի գլխավոր խմբագիր Էլիզա Ժամկոչյանը, իրականում խորհրդակցություններ են անցկացրել 2000-ից ավելի մարդկանց հետ, որոնցից միայն

բյուր անցել կոլեկտիվում ժամանակավոր: Նա հաստատեց այն լուրը, որ վիզավարի 16-ից սկսվելու Ա-վիզայանը դասաբանական հասցեով է հայտարարվել, եւ նրա առողջական վիճակը այնքան էլ բավարար չէ:

Իսկ բաժնեներ Բորիս Հայրապետյանն ավելացրեց, որ չուղարկված հարցաթերթիկների տեղեր իրենց գումարները կկարողանան հետ ստանալ սկսված գործի ավարտից հետո: Թեեւ, նրա ասելով, գործը կհանդիսանա Գազարյանը նեւ է, քե բռնագրավված հարցաթերթիկներն

ԵՐԵՎԱՆ

Լիա Ավեսիսյանը հագադու է հայտարարել

Ղովարացավ նեւ, քե կոնկրետ որ- ան գումար էր ուղարկելու CVPC-ին, քանի որ դեռևս ավարտված չէին ձևակերտումները: Մինչև վերջին օրը, այսինքն ԱՌԱ-ում անցկացված խորհրդակցությունը վիզավարի 14-ի ժամը 16.00-ը, գրանցվել են 320 դիմողներ (ճան- ցից մոտ 15-ը այդ ընթացքում հետ վերցրել իրենց դիմումները), իսկ առաջին 258-ի գործեր արդեն լրացված եւ ուղարկված են Միացյալ Նահանգներ: Մնացած 258-320-ը հաշվեհամարներով հարցաթերթիկներն ու գումարի մի մասը առգրավվել են ՆԳՆ-ի 6-րդ վարչության կողմից, որն էլ իրականացրել է գործի նախաֆունդի- անը: Հայտնի է, որ յուրաքանչյուր դի- մողից ուսանողները է 22 հազար (ամերիկյան 50 դոլարի համարժե- քը): Իհարկե, այս գումարը ԱՌԱ-ն գանձել է, նույնպես ունենալով կազմակերպել ծրագրի գովազդը, ինչպես նաև անցկացրել ծրագրի ցուց խորհրդակցություններ, իսկ այնուհետև նաև գրանցում:

Գրանցված քերթիկները ուղարկ- վել են Միացյալ Նահանգներին

320-ն են գանկացել դիմել: Ընդ որ- ան, չդիմողների հետ սարվող ա- խասանքը կատարվել է անվճար հի- մուններով:

Նեւեմ նաև, որ ըստ մեզ հասած տեղեկությունների, հարցաթերթիկ- ներ լրացնելու միջոցառումները գրառվել են եւս երկու կազմակեր- րություն, որոնց անունները մեզ անհայտ մնացին: Ինչ վերաբերում է ԱՌԱ-ին, աղա նա ընդամենը կատարել է դասվել եւ օգնել լրաց- նել այդ հարցաթերթիկները այդ ամ- նի համար գանձելով որոշակի գումար: Խարվելու իրավունքը այս- տեղ վերադասված էր դիմողին: Ուղղակի, ԱՌԱ-ի ժառանգություն- ների մեջ էր մտնում նաև այն, որ վիզակախաղից հետո նա դարձա- վորվում էր արդյունքները հայտնել դիմողներին:

Այժմ ենթադրություններ կան, քե Լիա Ավեսիսյանին կներկայացվի մարդկանց այսպես կոչված կո- դոնցիոն մեթոդները: Բայց ինչ- րոշ նեւց նրա փաստաբան Էոնա Հայրապետյանը, առայժմ Լիա Ավեսի- սյանին որևէ մեղադրանք չի ներ- կայացրել, եւ որևէ մեկնաբանու-

այնու բույլ չի տրվի ուղարկել ԱՌԱ: Նա միայն նաև այն խո- սակցությունները, քե իբր հնարա- վոր էր գաղտնի համագործակցու- րյուն ՀՀ-ում ամերիկյան դեսպա- նության եւ ԱՌԱ-ի միջև:

«Ամերիկյան դեսպանությունից քիչ չի բաժնվել, անգամ գովազ- դը փակցվել է դեսպանության մոտ», ասաց բաժնեները:

Ու քե «Լուսին» քրակիցն ի- րավագործել նեւ էր, քե ամերի- կյան դեսպանությունը ինչ-որ վե- րաբերումներ էր հայտնել, հա- ցվի առնելով, որ այն դեպքերում- րոյանը ենթարկվող դիվանդիսա- կան ներկայացուցչություն է, բայց եւ դեպ է նկատվում նեւեմ Հա- յաստանում ամերիկյան դեսպանու- րյան այն հայտարարությունը, որ ի- րենք ներգաղթի բաժին չունեն եւ ի- րավասու չեն ԱՌԱ-ի գործունեու- րյանը միջամտելու: Թեեւ, ինչպես հայտնի է դարձել մեզ, ԱՌԱ դե- պանությունը սամույի կցորդի հետ Լիա Ավեսիսյանը հեռախոսով խորհրդակցել է նախքան ծրագրի ի- րականացումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Տնտեսություն, Ինչո՞ւ է աղմկում հողագործը

Ով ինչպես է կասարում կառավարության հրահանգները

Երբ ուրիշ տեղ ճեղքներ անանցը հա- ցվում են, մեզ մոտ հանձնում են: Եւ ոչ էլ փողոցներ են հաշվում: Հանձ- նան էլ միայն մոտ չէ:

Հանրապետությունում գյուղացի- ները գյուղերից հեռավոր դեպքերում են հանձնել սեղաններից մինչև ան- նաուրը նոյնքերի կեսերը: Այդ կառավարության գնահատման ասյան- ներում մասնակցի միջին հեղափոխու- րյուններից հետո մեզ են բերել այն- կարարի անուն ու դասակարգում: Գրա հետազոտվել նոյնքերի 24-ին ԳԽ ագրարային հանձնաժողովը նիստ գումարեց, հարց բարձրագնե- լով կառավարության ու կենտրոնա- կան բանկի առջև կոնկրետ միջո- ցառումներ ձեռնարկել գյուղերից- ների դիմաց դարձի հարցը լուծելու համար: Ընդարկումից հետո որոշ սե- ղաբար կատարվեց: Հանձնաժողովի նախագահ Հենրիկ Մինասյանը հայտնեց, որ մոտ 6 միլիարդ դրամի արժողության 114 հազար տնտես գյուղերի դիմաց վարկային օն- տարների հաշվին վճարվել է 1 մի- լիարդ դրամ եւ 3 միլիարդ էլ քնան- քեր:

Ամիսներ անց, փետրվարի 7-ին վարչապետի հետ հրավիրվում է խորհրդակցություն, որ դարձնում է Բազ- րայանը, անդրադառնալով գյուղա- ցիությանը դեռ լրիվ չվճարած դար- թերին, հանձնարարում է մեկնաբա- րյա ժամկետով վարկերի հաշվին մարել դրամ: Գյուղատնտեսու- րյան «Ազդար» ժառանգության սեփականությունը, Խոջոյանը վիզավարի 15-ին տեղեկացրեց, որ հանձնարա- րականը դեռ չի հասել նախարարու-

րյան համադասարան ճեղքակա- րական վարչություն, բայց երկու օր անց վարչության դեպքեր: Քոչա- րը հայտնեց, որ հանձնարարականին իրեն տեղեկացել են անմիջապես, անգամ մինչև նախարարի խոր- րակցությունից վերադառնալը, եւ վիզավարի 16-ին (մեկ օրացից մի քիչ անց) հաշվարկները ուղարկվել են ֆինանսների նախարարություն: Պարենի նախարարությունում այն- լի դասաճանաչ են գնվել, իսկ ֆի- նանսների նախարարությունում նա- խանձելի արագությամբ հաշվարկ- ներն ավարտվել վիզավարի 17-ին հանձնել են կառավարություն, որտե- րից էլ դիմում կելվի կենտրոնական բանկին 300 միլիոն դրամի վարկ ստանալու համար: Պարզ հա- ցվարկներով մեկ օրացից արդեն ան- ցել է, եւ երբ գումարները դարձնի եւ գյուղատնտեսության նախարարու- րյունների դարձի (դուրս բողոքելով դեռևս երեւում կարգավիճակ ունե- ցող Հայկոտիին), աղա այն կազ- մում է 628 միլիոն: Այդ դեպքում հե- չին է օգնելու 300 միլիոնը: Միքե Մանուկյանը են վերաբերվում վարչապե- տի հրահանգներին:

Բացի այդ, ագրարային հանձնա- ժողովի վերոհիշյալ նիստում որոշում էր ընդունվել դարձի վճարել աղ- ճին համադասարան: Մակայն այդ բարը միայն արակուսակ կամ վերջվում է հարուցում դար- ձանների արժանու, չնայած դա կենտրոնական բանկի սվալների, հոկտեմբերի 348 եւ նոյեմբերի 390 դրամի դիմաց դոլարի փոխարժեքը վիզավարին կազմել է 406 դրամ, ո-

ր քնակ էլ ոչ էական արքերություն չէ մեծ գումարների մեջ: Երկուրդ, առհասարակ ինչ-որ են քնանքերի դիմաց վճարում քնանքերով: Ինչից են ենթադրում, քե մարդկանց հենց այդ մքերն է դեպք, եւ դեռ հարց է ինչ որակի: Իսկ միջոցե ստացվա- ծը նա սխոլված լինի վաճառել, մի քան, որ հաջողությամբ կարող էր ան- լի սեփական արտադրանքի հետ եւ ճիշտ ժամանակին, առանց չարա- րացված հույսերի եւ սղոցված ջղե- րի:

Պետության, մեղմ ասած, անար- քերությունը սեփական դարձի հան- դեղով վաճառելու է: Այդ դեպքում ինչու են մեղադրում մարդկանց չմտված էլեկտրավարի համար, երբ նրանք ի վիճակի չեն վճարել:

Չէ որ նույն այդ սղոքական մա- կանագումների ավանդները դեպք- րյան կոչվածը սկսած խորհրդային ժամանակագրության բանկերի աշխա- րակարգի փոփոխումից միջին ուր- լու դրամի փոխարկվելու ընթացքում վրած կորուստներ, մտնում էլ չի անցկացնում փոխառություն: Եւ ինչու էներգիայի, հացի եւ օրավար բանկա- ցող մյուս աղյուսակների ու սղոքարկման դուրս գնելը բարձր- նում են սղոքին համադասարան եւ առանց դրա, իսկ մարդկանց գո- մարները դրան չեն ենթարկվում: Նրանք ում եւ ինչպես դասմեն:

Իսկ առջեւում գաղափարային ա- խասանքներն են, ու ոչ ոք դասա- լան չի տրվել, երբ է սայր տեղից արժակելու եւ ինչով է գյուղացին դրանց ձեռնամուխ լինելու:

Ա.ՈՒՇ ԳԱՍՏԱՆ

ԴԻՎԱՆԱԳՐՏԱԿԱՆ

ՀՀ դեսպանատների գանցն ընդարձակվում է

Հայկական դեսպանատներ շուտով կբացվեն մերձբարյան հանրապետու- րյուններից մեկում, Հյուսիսային Եւրո- դասում եւ Հարավ արեւելյան Ասիա- յում, հաղորդում է ՏԱՄԵ, հիմնվելով փոխարտգործնախարար Էդվարդ Չուլո- յանի հայտարարության վրա: Վերջինս նեւ է, որ Հյուսիսային արաքիներից մեկն էր, որ դեսպանատն բացեց երևանում: Հակասակ Հայաստանում սիրող սենսական բարդ իրավիճակին, ավելացրել է նա, արասահմանում դեսպանատներ բացելու երբեք սարի ա- ռաջ սկսված գործընթացը չի կարելի կասեցնել: Ճիշտ է, այն օրս ծախսե- րի հետ է կապված, եւ արագործնախա- րարությունը ակնիվ աշխատանք է դա- հանքելու իր դիվանագետներից, բայց Հայաստանը դարձավ որ է ամառընդ- լի իր դիրքերն արասահմանում եւ Կա- ռական, եւ ֆինանսա կազմակերպ- յական բնագավառներում: Չուլոյանը նաև նեւ է, որ դեսպանությունը ի վիճա- կի է ծածկել: Արագործնախարարու- րյան եւ նա արասահմանյան ներկա- յացուցիչների ծախսերի ընդամենը 50-55 տոկոսը միայն: Ավելացնենք, որ Հայաստանն այժմ ունի 27 դեսպանա- տն եւ դիվանագիտական ներկայա- ցուցչություններ արասահմանում, եւ մարտի 2-ին ստասվում է ՀՀ դեսպա- նատն բացումը Օսսավայում (Կանա- դա):

Պետության հայ երեխաների նվերը հասավ Բարիսակ

Վերջերս Լեոնային Գարաբաղի Եուրոպի- անական Բարիսակ գյուղի միջնակարգ դպրոց այցելեց ՀՈՒԱ Հանրապետա- կան վարչության փոխաստեղծ Կա- րեն Կոստանյանը եւ գյուղխորհրդի նախագահ Մահմեդ Հարությունյանի մասնակցությամբ դպրոցի աշակեր- տությանը եւ ուսուցչակազմին հանձ- նեց 541000 դրամ գումար (1300 դոլ- ար), որը նվեր էր Պետության Այլ եւ Մարի Մանուկյան վարձարանի աշա- կերտության եւ ուսուցչական կազմի: Աշակերտության կողմից այն «Ազգի» գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավեսիսյա- նին էր հանձնվել 1994 թ. դեկտեմբե- րի 26-ին, Ս. Ճննդյան օրը, դպրոցի դահլիճում կայացած սրահում հան- դիսությանը ընթացում: Բարիսակ գյուղի իրենց հասակակից աշակեր- տներին նյութապես օգնելու գաղափա- րը, սակայն, ծագել էր այդ հանդիսու- րյունից բաժնե, դեռևս սեղան- քերի վերջերին, երբ Պետության Ա. Հով- հաննես եկեղեցու հոգեւոր հովիվ Պա- րեն Ժայրազույն վարդապետը երեջյանի հետ Հայաստան եւ Արցախ կայացած այցելությունից տուն վերադառնի, ՈԱԿ Կենտրոնական վարչության ան- դամ, հայտնի մակրոական երվանդ Ա- զասյանը Պետության դպրոցի աշակե- րտությանը էր ցույց տվել իր նկարահա- նած տեսաֆիլմը Բարիսակ գյուղի դպրոցի մասին: Տղայակույնները իրենց շարժառեւ եւ ուսումնասիր հասակակից- ներից, Այլ եւ Մարի Մանուկյան վար- ժարանի աշակերտներն ու ուսուցիչնե- րը, որոնց բարում կան նաև զուտ ա- մերիկացի մասնագետներ, որքեւ լին ամենօրյա իրենց նախաձեռն գումա- րից բաժին հանել արցախի իրենց դասընկերներին ու գործընկերներին:

Ինչ վերաբերում է Պարեն վարդապե- տի գլխավորությամբ սեղանքներին Հա- յաստան եւ Արցախ այցելած դասվի- րակությանը, որի մասին մեր մամուլում համարյա քե ոչինչ չգրվեց, եւ որի կազ- մում լին, բացի Ե. Ազասյանից, Մամ- վել Դավթյանն ու Գառնիկ եւ Մանյա Գազարյանները, բոլորն էլ Պետության, այն մոտավորապես 200 հազար ան- րիկյան դոլար օգնություն էր քերել Հա- յաստանի եւ Արցախի մակրոականնե- րին, արվեստագետներին, զոհված ազա- սամարտիկների ընտանիքներին եւ մի քանի հիմնարկություններին: Անձամբ, Պարեն վարդապետն ու Ե. Ազասյանը մեծագումար հասկացումներ լին արել մասնավորապես Հայաստանի գրողնե- րի միության անդամներին, Օմերայի եւ քաղաքի ազգային բարձրի արվես- տագետներին ու աշխատողներին, Գի- տությունների ազգային ակադեմիայի Պարեն վարդապետի անունով հանդեսին, Պարի դեպանատն ուսումնարանին, Ս. Էջմիածնի հոգեւոր ժեմարանի աննե- րին, ուսուցիչներին եւ փառաներին, Սեփականների, որտեղ գնացել էին Ար- ցախի քերի առաջնորդ Պարեն արվեստագետներից, որի անունով արվեստագետներին եւ գործում ՀԲԸ Միության Ա. եւ Ս. Մանուկյան վար- ժարանը, որի աշակերտներն այստեղ- անով, Բարիսակ գյուղի դպրոցին կա- արված նվիրատվությամբ, բարունա- կում են իրենց ծնողների հայրենանվեր աշխատանքը:

Պարեն

ՈՍՍԱԿԱՆՈՐ ԱՅՍՏԱԿԱՆ ՕՐԱԲԵՐԻՑ
Հրատարակության եւ տպի
Ֆիլիալներ եւ հրատարակիչ
«Ազգ» քերի հիմնադրող խորհուրդ
Երևան 375010, Հանրապետության 47
Ֆոն 562941, AT&T (7.8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅՍՄԻՐ ՄԵՏԻՍԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳԱՄԻՐԵԱՆ / 529221
Տնօրեն
ՍՍՐԳՍՍՍ ՍՍՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային
ծառայություն / 581841
Որ եւ սամաները ՊԻՆԵՆ ԳԱՍՏԱՆԻՍ
Apple Macintosh
համակարգչային զարմանք
«Ազգ» քերի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Չնայած մամուլի և դիտողների լավաստական գնահատականներին, Ալմաթիի զագարաժողովի արդյունքները դա համընդուն են ավելի մեծ ուսուցողություն, քան դրանց հասկացվեց: Հասուկ ճնշման արժանացած հարցերից հասկալի կցանկանայինք ասանձնացնել արտաին սահմանների համասեղ դաշտանորոշյալ վերաբերող հիմնադրույթը, որի նախագիծը ներկայացվել է Ռուսաս-

տրիանգլի դեկլարաների հաջորդ Միևնույն մայիսի 26-ին կայանալի զագարաժողովում: Մեզ ասանձնացնելու հետաքրքիր, որ մինչ զագարաժողովը Ալմաթիում կայացած ԱՊՀ դաշտանորոշյալ նախարարների հանդիպման ժամանակ (որի օրակարգում եղել է ընդամենը երկու հարց, ԱՊՀ հակաօդային դաշտանորոշյալ միասնական համակարգի ստեղծման և արտաին սահմանների համասեղ

ված է Հայաստանի դաշտանորոշյալ դիրքադրումների հետ: Սահմանների համասեղ դաշտանորոշյալ հիմնադրույթների ճնշմանը բացահայտեց, որ դրա աներկրա դաշտանորոշյալ են Ղազախստանը, Տաջիկստանը և Կիրգիզստանը: Բայց այն բանից հետո, երբ արտաինացվեց Ադրբեյջանի դիրքադրումը, որը ոչ այնքան ուսուցողական տարբերակի մեծում էր, որքան հարձակում էր դա համընդուն Հայաստանի նկատմամբ:

ՄԵԿԼԱՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՊՀ արտաին սահմանների հարցը

տանի Դաշտանորոշյալ փորձագետների կողմից: Այդ փաստաթուղթն անցնելով նախնական ճնշմանների և փորձագետական հանդիպումների երկարատև գործընթաց, ներկայացվել է ԱՊՀ արտաինսարարների խորհրդի նիստին, որը և աստիճանաբար էր այն մտքով Ալմաթիի հանդիպման օրակարգ: Մակայն արդեն Մոսկվայում կայացած այդ նիստում դարձավ, որ հանրադատությունների մեծ մասը չի հավանում ներկայացված փաստաթուղթը: Նախ, մասնագետների կարծիքով անընդունելի էր ԱՊՀ անդամ երկրների սահմանների դասակարգումը «արտաին» և «ներին» սահմանների, և դա իր արտաինումը զգալի արտաինսարարների հանդիպման ժամանակ: Նույնիսկ Ռուսիան, որը նախկինում ներկայացրել էր արտաին սահմանների վերաբերյալ հիմնադրույթների իր տարբերակը, չու դեռույթում կտրուկ բացասական դիրքադրում գրավեց: Ռուսիան այն արտաինսարար Գեորգի Ռոդ-վենկոն հանդիպումից հետո կայացած մամուլ ատուլիսում ասաց, որ Ռուսիան ինքն է ատուլիսում արտաինսարարների երկրների հետ ունեցած լուրջ հարցերը սեփական սահմանային զորքերով և ոչ մեկի աջակցությամբ կարիք չունի, ասկայն կարիք ունի ֆինանսական օգնության հասկալի, եթե խոսք վերաբերում է Ռուսաստանի Դաշտանորոշյալ հետ ունեցած սահմանների կարգավորմանը և դաշտանորոշյալ Ռուսիայի, Ադրբեյջանի և Թուրմենստանի կուս դիրքադրումներն այս հարցում արդեն Ալմաթիում աստիճանաբար Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինին գնալ զիջումների և արտաին սահմանների համասեղ դաշտանորոշյալ հիմնադրույթների նախագիծը վերադարձնել վերամակամ: Փաստաթուղթը ճնշման կնքվեց ԱՊՀ անդամ

դաշտանորոշյալ հիմնադրույթների վերաբերյալ, Ռուսիայի դաշտանորոշյալ նախարար Ռուստամ

Հայաստանը որոշակիորեն անցավ հիմնադրույթի դաշտանորոշյալ բանալը:

Ամենայն դեպից է սահմանների դաշտանորոշյալ հարցը ընդհանրադատ հանել օրակարգից և միայն Ղազախստանի դաշտանորոշյալ նախարարի միջամտությունն է կանխել Պավել Գրաչովի և Ռուստամ Ամենայնի հնարավոր «կուս երկխոսությունը»: Ալմաթիի զագարաժողովի ավարտից հետո, դիտողներն ընդհանրադատ ենում էին, որ բոլոր հիմնական ճնշմանները հարցերը, որոնք կան, երբ աստիճանաբար էին այս կամ այն դաշտանորոշյալ անհերքելի, մյուս մասնակցները աստիճանաբար էին հարցերը լուծել երկկողմ բանակցությունների միջոցով: Մնացած բոլոր դեռույթում ճնշմանները ընթացում էին «ժուլյան», ասանց որևէ նախաձեռնական ակտիվության, ասես շեշտվում մասնակցների «անտարբերությունը» իրենց անմիջականորեն չհետաքրքիր հարցերի նկատմամբ: Ես մի հետաքրքիր դա, որը կարող

«Կեղծողի» փորձագետներին մինչև մայիսի 26-ը զգնել սահմանների համասեղ դաշտանորոշյալ հիմնադրույթների փոխհամաձայնեցված տարբերակ ցույց կա ժամանակը: Այսօր դարձ է մի բան. ԱՊՀ անդամները հիմնականում խիստ մտախոհ են իրենց ներքին հարցերով և յուրաքանչյուր նոր զագարաժողով դիտում է որոնք ներքին հարցերի լուծման համար որևէ օժանդակություն ստանալու հնարավորություն: Հետագայում մենք կանդադարանանք Ալմաթիի զագարաժողովի ուսուցողական արժանացած այլ կարևոր հարցերին նույնպես: Իսկ այնպիսի մեծ միայն, որ բերես բացի ուսուցողական և տարբերակային սահմաններից, հետաքրքիրային սահմանների այլ հասկանումներում ԱՊՀ անդամ դաշտանորոշյալ ստանալիքներ չեն տեսնում: ԱՆԵՆՈՒՄ ԳՐ ԾՄԳԵՎՈՒՄՆԱՆ

ԲԱՆՈՒ

Ալիեր բացում է խաղափարերը

Սկզբը էլ է երբ դարաբաղա-դարբացական, արիսագական դաշտանորոշյալ և բալիական խոսվությունը հարցականի տակ էին դնում Արևմուտքին և Թուրիային ձեռնու նավթանուղի երեք հայտնի երթուղիները, և մնում էր միայն Ռուսաստանին ձեռնու Ադրբեյջան-Յուրտալային Կովկաս-Երոզա երթուղին, ադա չեչեչական իրադարձությունները փաստորեն հավաստեցնում են Ռուսաստանի և Արևմուտքի դիրքերը: Դեռ ավելին, Դարաբաղում, Արիսագիայում և Թալիստանում արդեն երկար ժամանակ դաշտանորոշյալ է զինա

դադարը, իսկ Չեչենիայում դաշտանորոշյալ աստիճանաբար չի դադարում: Այսինքն, նավթանուղի կառուցման արժանյան և բուրավական տարբերակայնոր ավելի նախընտրելի է, և անուսակարգ: Միայն ինչու, փորձագետների կարծիքով, Ադրբեյջանը արտաինսարարում է օգնական օգնություն ցույց տալ Չեչենիային: Միզուցե այդ դաշտանորոշյալ բացարկում Չեչենիայի վերջին այն ակնարկը ազգային հեռուստատեսությամբ, ըստ որի նավթանուղի կառուցման աշխատանքները կարող են սկսվել փետրվարի վերջերին:

ԲԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Վրաստանի զիջումը ձեռնու չէ Արիսագիային

ՄՈՍԿՎԱ, 17 ՓԵՏՐՈՒՄ, ԼՈՅՅՆՆ ՏԱՊՆ: Վրաստանի և Արիսագիայի ԱԳՆ փորձագետները Մոսկվայում արտաինսարար են երկու հանրադատությունների փոխհարաբերությունների կարգավորման փաստաթղթի մակաման աշխատանքները: Հանդիպումների ընթացքում կողմերն իրենց դիրքադրումն են արտաինսարար աստիճանաբար փաստաթղթի հիմնական կետերի վերաբերյալ: Արիսագիայի դիրքադրումը չի փոխվել: Նա դաշտանորոշյալ է, որ ստեղծվի իրավահավասար հանրադատություններ

միություն: Վրաստանի դիրքադրումն էր արտաինսարար ընթացքում որոշակի փոփոխություն է կրել: Նախկինում նա Արիսագիային աստիճանաբար էր ինքնավար հանրադատության կարգավիճակ, իսկ ներկայիս բանակցություններում աստիճանաբար է վրացական միացյալ դաշտանորոշյալ կարգավիճակ: Այսուհանդերձ կողմերը դեռույթում համաձայնության չեն եկել: Փորձագետներն իրենց աշխատանքը կարունակեն փետրվարի 18-ին:

Հարաբերական անդորր Քելեկիի մասույցներում

ԲԱՅՈՒ, 17 ՓԵՏՐՈՒՄ, ԱՆԻ: Երեկ Ադրբեյջանի խորհրդարանի դաշտանորոշյալ Քաճարան Ռահիմովի զխաղափարը Նախիջեան մեկնեց նախկին նախագահ Արուխազ Էլչիբեյի հետ հանդիպում ունենալու համար: Մեկ օր աստիճանաբար էին մեկնել նաև Ժողովրդավար մի արտաինսարար արտաինսարար, Ժողովակալի ատաղին փոխնախագահ Իբրահիմ Իբրահիմովի զխաղափարը: Նախիջեանից ստացված հաղորդումների համաձայն Քելեկիի մասույցներում դեռույթում են զրահատեխնիկայով ուժեղացված օդանավակառուցական դաշտանորոշյալ կետեր: Նվում է, որ ներկայումս այնտեղ հարաբերական անդորր է սիրում:

միություն: Վրաստանի դիրքադրումն էր արտաինսարար ընթացքում որոշակի փոփոխություն է կրել: Նախկինում նա Արիսագիային աստիճանաբար էր ինքնավար հանրադատության կարգավիճակ, իսկ ներկայիս բանակցություններում աստիճանաբար է վրացական միացյալ դաշտանորոշյալ կարգավիճակ: Այսուհանդերձ կողմերը դեռույթում համաձայնության չեն եկել: Փորձագետներն իրենց աշխատանքը կարունակեն փետրվարի 18-ին:

ԱՊՀ ԵՐԿՐԵՐ

Տնտեսության անկումն արագ բախ է ստացել 1994-ին

Համախառն արտադրանքի անկումն արագ բախ է արձանագրել անցյալ տարի ամբողջ ԱՊՀ-ի տարածքում, հաղորդել է «Ինտերֆախս» լրատու գործակալությունը, հենվելով ԱՊՀ վիճակագրական կոմիտեի ներկայացրած տվյալների վրա: Համեմատած նախորդ տարվա 11,5 տոկոսի հետ, անկումն ընդհանուր միջինը 1994 թվին կազմել է 16 տոկոս: Արդյունաբերական արտադրանքի անկումը 1993 թվին 12 տոկոսից հասել է 23 տոկոսի: «Ինտերֆախս» համաձայն, համախառն արտադրանքի այդ անկումը նշանակել է 4 տոկոսից (ուղղված անկում) մինչև 30 տոկոս (Վրաստանում և Սոլովայում): Գործակալությունը, ըստ Բի Բի Սի-ի, նշել է նաև համախառն արտադրանքի քաղաքական 1994 թվին սկսված, համեմատելով դրան 1991 թվին արդյունքների հետ: Դարձվել է, որ ամենացածր մակարդակի վրա է Վրաստանը, որտեղ

դաշտանորոշյալ է 1991 թվին մակարդակի միայն 25 տոկոսը: Մյուս հանրադատություններում այն համադասախառնար կազմել է. Հայաստան՝ 40 տոկոս, Ադրբեյջան՝ 46, Սոլովայ՝ 48, Տաջիկստան՝ 51, Կրգզստան՝ 52, Ղազախստան՝ 57, Ռուսիան՝ 60, Ռուսաստան՝ 61, Բելառուս՝ 65 և Ռուսիային՝ 83 տոկոս: Արժեզրկման չափերը ԱՊՀ երկրներում նույնպես աստիճանաբար են եղել: Ռուսաստանում, որի նաև, գներն անել են 200 տոկոսով, մինչև 400-ը արժեզրկման 280 տոկոսով, Սոլովայում՝ 500, Ռուսիային՝ 1500, Ղազախստանում՝ 1900, Բելառուսում՝ 2200, Թուրմենստանում՝ 2700, իսկ Հայաստանում՝ 4900 տոկոսով: Գյուղատնտեսության բնագավառում արտադրանքի անկումն անցյալ տարի ԱՊՀ երկրներում կազմել է միջին հաշվով 13-15 տոկոս, ըստ ԱՊՀ վիճակագրական կոմիտեի տվյալների:

Նոր փուլ Չեչենիայի հակամարտության մեջ

ԳՐՈՉՆԻ, 17 ՓԵՏՐՈՒՄ, ՄԱՐԶ: ԻՄԱ ԳՐԵՆ: Չեչենիայի հակամարտության մեջ սկսվել է որակալիս նոր փուլ, երբ կատարվում է անցում ռազմական գործողություններից դեռույթ հանրադատության ճնշման դաշտանորոշյալ վերականգնումը, երեկ հայտարարեց Չեչենիայում դաշտանորոշյալ ինքնավար խմբավորման հրամանատար, գեներալ զնդադիս Անասուի Կուլիկովը: Միևնույն ժամանակ, Ռուսաստանի կառավարության մամուլ ժառանգության հաղորդման համաձայն, հինգ արտաինսարար արտաինսարարի օրը արձանագրվել են գրոհայինների կողմից զինադադարի խախտման դեռույթ, Գրոզնիի որոշ արտաինսարար են սկսվել կոմիտեի:

լույս 16-ի զիջումը աստիճանաբար է եղել, դաշտանորոշյալ զորքերի միացյալ խմբավորման զեկավար Անասուի Կուլիկովի և դուրախական կազմավորումների ներկայացուցիչների ձեռքբերած համաձայնությունից հետո, երբ Չեչենիայում չէին կրակում, հաղորդում է ԱՆԻ գործակալությունը: Ռուսաստանի կառավարության մամուլ ժառանգության հաղորդման համաձայն, երեկվա չորս կարճատև փոխհրաձգություններից վերջինը ավարտվել է 23:15 ժամին: Միացյալ ուժերի մեջ զոհեր չկան: Գեներալ Կուլիկովի կարծիքով դա վկայում է, որ «Չեչենիայում բանակցությունները կատարելի են» և դաշտանորոշյալ հրամանատարների արտաինսարար անարյուն կարգավորման անհրաժեշտության ընթացումը: Ըստ փետրվարի 15-ին ձեռ

բերված համաձայնության, դուրախականները զեկ է փետրվարի 16-ին մարտադաշտից դուրս բերելի վերջին մարտերում զոհված գրոհայինների դիակները: Ռուսաստանի կառավարության մամուլ ժառանգությունը հաղորդեց, որ հինգ արտաինսարար օրը Չեչենիայի Հանրադատության ժամանակավոր խորհուրդը հրադարակային դիտում է իրեն այն չեչեններին, որոնք դաշտանորոշյալ զորքերին դիմադրություն են ցույց տալիս Դուրախի անօրինական զինված կազմավորումների արտաինսարար: Գիտումով կոչ է արվում վայր դնել զենքեր և ցրվել սննդ, քանի որ «դաշտանորոշյալ զորքերի դեմ զինված դաշտանորոշյալ հրաձգություն միակ ճիշտ ուղին է, որը բոլոր է սալիս դաշտանորոշյալ Չեչենիայի Հանրադատության արտաինսարար»:

ԱՐՄԻՆԴ
Կ Ե Ե Տ Ր Ո Ն Ը

Հրավիրում է
ինգորյա ճանապարհորդության դեպի
Հնդկաստանի մայրաքաղաքը:

ԵՐԵՎԱՆ - ԴԵԼԻ - ԵՐԵՎԱՆ
չվերթը կկայանա մարտի 4-ին
(ուղևորության ընթացքում ինքնաթիռը մնում է Դելիում)

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Նախատեսվում է
ԵՐԵՎԱՆ - ՍԻԵՂԱԳՊՈՒՐ - ԵՐԵՎԱՆ
ճոր չվերթ

«Երեբունի» հյուրանոց, 1 մասնաշենք, 301-307 ք

Գեո. 52-75-65, 56-13-92,
56-03-79

Մշակույթ

«Առաջատար ֆիլմաների հետ անմիջական շփման միջոցով «Ասեֆ-սը» կոմբեյթն մի շարք ձեռնարկների շրջանով: Չնայած, նա ցուցադրությանը չէր մասնակցում, քայքայում նմուշները, հասկալի ազգային ձեռագործ սարերով հագուստները մեծ հետաքրքրություն առաջացրին: Կոմբեյթն բանակցություններ էրան «Գոգո լադիդուս» ֆիլմայի հետ:

րոցները միմյանցից խիստ արբերվում են: Այդ արբերությունները ստիպում են ասել, որ մենք կարող ենք հարստացնել այդ ներկայացումը: Երբեք նաև «Էլ» ամսագրի խմբագրությունում: Ամսագրի կոմբեյթն սֆորն Աճն Դեաարիի հետ դայանալորվածություն կա, որ մենք էլ ներկայանանք այդ ամսագրի էջերում: Նյութերը ոչ միայն սահմանափակվելու են Հայաստանից նորածնու-

սարիների ընթացում հետաքրքիր աշխատելու ազդակ է եղել: Ամսագրի սֆորնի հետ դայանալորվածություն է ձեռք բերվել, որ «Էլի» Մոսկվայում վաճառվող օտուերեն արբերակի տղամանակի մի մասը «Ասեֆ-սի» միջոցով արածվի նաև Հայաստանում: Դեռ վաղ է խոսել հայկական արբերակի մասին, որովհետև ամսագրի նվազագույն տարածակը Հոլանդիայում է՝ 40 հազար, իսկ ար-

Հայաստանի մոդելավարները մոտե կոչնենան եւրաշուկա

«Էլ» ամսագիրն անդրադարձնալու է նաև նորաշեւոթյան մասին Միլմանի կարծիքին

Ինչպես արդեն հաղորդել էինք, փարիզյան «Pret a' porter» շոպերի հիմնադիր Էլիս Բեաե «Ասեֆ» սֆորն Անդրեյ Միլմանը եւ Իրինա Բվանովան: Մյուս ուղեւորության արձույթից հետո Էլիս Բեաե «Ասեֆ» սֆորն Անդրեյ Միլմանը եւ Իրինա Բվանովան քաղաքացիական ներկայացուցչական այս ցուցադրությունից հետո հրավիրվել են նաև «Pret a' porter» կանաչ նորաշեւոթյան ցուցադրությանը: Երկու ցուցադրություններին էլ մասնակցել են արեւմտաեւրոպական երկրների՝ աշխարհում առաջատար ֆիլմաները (նույնիսկ արեւելաեւրոպական չէր ներկայացվում): Փրանսիացի հայտնի մոդելավար Դիեա Կարդեն, ծագումով իտալացի Գալա Ռարանի կողմից ցուցադրվում էին նաև սկսական, քայքայ սակի աննեղ մոդելավարներ: Գուցարությունները, Միլմանի սանյով, առաջադիցին ոչ միայն աշխարհի նորաշեւոթյան տղամանակներին, ուղղություններին մեր սեղակությունը, այլև գիտելիքներ՝ նորագույն սեխնոլոգիաների եւ ուսուցման մեթոդների մասին:

րյան վերաբերյալ տեղեկացվում էր, այլև համարակալվելու են հարյուրի

մեր 4 դոլար է կազմում: Երբ մենք բաժանորդագրական իրական դայանալոր ունենանք, գինը գուցե ավելի էժան լինի: Ամսագրի բազմաթիվ հոդվածները ընթերցող լայն շրջանակի համար են:

Անդրեյ Միլման, 1995-96 թթ. մոդել մեր նախնական կարծիքը նորաշեւոթյան մասին: Փրանսիայում գոյություն ունեն հասուկ ֆիլմաներ, որոնք արտիստներին նորաշեւոթյան նորագույն միտումները, ուղղությունները մասին տեղեկացվում են մասկարում: Այդ տեղեկացվումը մենք դիտել ենք ցուցադրությանը մեծ հետաքրքրությամբ: Փրանսիայում գոյություն ունեցող նորաշեւոթյան 15 դոլար

մեր 4 դոլար է կազմում: Երբ մենք բաժանորդագրական իրական դայանալոր ունենանք, գինը գուցե ավելի էժան լինի: Ամսագրի բազմաթիվ հոդվածները ընթերցող լայն շրջանակի համար են:

Մեզ համար մի բան կարևոր խնդիր էլ լուծվեց: Իրեն նկարչուհի, մենք բավականաչափ վստահ ենք. կապակ չկա, որ մեր հագուստը բաց լավ գնող կզգի Փարիզում, քայքայ մեզ մոտ նորաշեւոթյան թիզնետի մեկնված համակարգ չկա: Փարիզում այս առումով մանրամասներն ծանոթացանք «Տեյ լադիդուս» ֆիլմայի եւ Փերա Դասկիի ֆիլմայի աշխատանքներին, որոնք տարաստի հագուստի բողբոջման մեջ մասնագիտացող աննեղներին ներկայացրին ֆիլմաներից են Փրանսիայում (նրանց արտադրանքը 1000-50000 ֆանկի մեջ է սահմանվում): Փրանսիացի գործընկերների հետ դայանալորվածություն համաձայն, նրանց անմիջական օգնությամբ «Ասեֆում» դիտել թիզնետով գրադվող մոդելավարները տարաստեմ («Ասեֆում» բացվելու է նորաշեւոթյան մենեջմենթի ֆակուլտետ), մեր 3 ուսանողներն արդեն մասնագիտացում են այս գործում առնչա-արդյունաբերական դայանալոր գործող դոկտորները: Առաջ մեր ուսուցման կենտրոնը գուցե գործընկերների բնույթ ունեն, այսօր այն մի տեսակ ռազմավարական նշանակություն է ձեռք բերում: Փրանսիայի հետ աշխատելու ենք, իրեն սերտորեն սերտության հետ: GIA առողջապահայի Փարիզի ներկայացուցչությունում ունենք մեր դասնական ներկայացուցիչը, եւ ուրեմն մեր արտադրանքի մոտեք Եւրոպա ցա չի ուսանա:

Մեզ Եւրոպայի կողմից կցված 2 բաժանակարակ փորձագետներ են եւ ֆիլմի կոմբեյթնը, մասնադրիչն, քա դայանալորվածություն, կզան մեզ մոտ, կաշխատեն, խորհրդակցության հետ մեկտեղ ֆրանսիական ձեռնարկությունների հետ համագործակցության ուղիներ կստեղծեն: Իրեն հետաքրքիր նորություն ասեն, որ նրանք այստեղ կլինեն գործընկերների աննեղներին նմուշների ցուցադրությունից հետո, եւ նրանց օգնությամբ Փարիզի ցուցադրությունը կարող ենք կրկնել այստեղ «Ասեֆ» արտում: Այն հետաքրքիր կլինի ոչ միայն թեթեւ արդյունաբերության նախարարության համար, այլև անհասներ: Մանաչողական նշանակությունից բացի, կարող ենք անմիջական կառու առաջադիցին եւ հետաքրքիր ստառողի միջին:

«Ասեֆ» միայն հագուստի մոդելավարներ չի գրադվում, այն նաև կրթական կենտրոն է: Փարիզն օգնեց մոդելավարման ուսուցման, նորաշեւոթյան մենեջմենթի կազմակերպման հարցում: Հրավիրվեցին Եւրոպայում հնագույն «Էս մոդ» դոկտորը: Հանդի էր, որ այստեղ մեզ լավ էին ինքնու (Վիլյուսի փառաստեղից հետո) եւ սիրահուճար ծանոթացրին ուսուցման խնեց ծրագրերին եւ մեթոդական: Հուրախություն բոլորիս, քա այդ դոկտորի հետ կնված համաձայնագրի, մեր ուսանողների աշխատանքների բազմաթիվ ցուցադրություն կկազմակերպվի Փարիզում: Այնպեցինք նաև Փրանսիայի նորաշեւոթյան ինստիտուտը, որն աշխատում աննեղներին տեղեկացվելու է, երբեք մոդելավարման մի շարք մասնավոր դոկտորներում: Փրանսիայում գոյություն ունեցող նորաշեւոթյան 15 դոլար

ԹԵՐԱՍ

Ալբերտ Յավուրյանը՝ կինոփառաստանի լավագույն օպերատորներից

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ՓԵՏՐՈՒՄ, ՄԱՐԶ: Թեւեռանի կինոփառաստանից հայրենի վերադարձով Հայաստանի դասվարությունը: Կինոֆորումում ճանաչված ինքն լավագույն օպերատորների թվում է եւ կինոօպերատոր Ալբերտ Յավուրյանը, որը 1994 թ. նկարահանեց իրանական լավագույն կինոօպերատորներից մեկը՝ այլ երկրների ֆիլմերը ցուցադրվեցին արժանապատիվ կարգով: ՀՀ կինոյի գծով փոխնախարար Միլանյե Ասամբոլյանը հայտնեց, որ Յավուրյանի դարձվելը հայ կինոգործիչների բարձր վարդիան է միջազգային հերթական ճանաչումը է:

Նա նեց, որ իրանական կողմի հետ դայանալորվածություն է ձեռք բերվել Թեւեռանում անցկացնել հայ մեկուկույթի արար, բանակցություններ են արվել նաև Իրանի հեռուստատեսության ղեկավարության հետ հայկական ֆիլմերի գնման առիթով: Հայկական դասվարությունը փառաստանի ընթացում կարող են հաստատել նաև քաղաքական գործընկերների հետ: Մայիսին Երեւան կգամանի Ման Պաուլոյի կինոփառաստանի սֆորն Աճն Կալով Կասարկյանը կրանի հայ վարդիանների գործը ընթերցող առաջիկա կինոֆորումի համար:

ԱԶԳԱԳՐ

Կամերային քառն

Այսօր եւ վաղը Երեւանի կամերային քառնը ներկայացնելու է Արա Երջակյանի «Ես իմ անուշ Հայաստանի» բեմադրությունը:

Սկիզբը ժամը 15:30: Իսկ ժամը 15:30 ին հանդես կգա Արթուր Գրիգորյանի երգի քառնը:

Տակոբ Պարոնյան քառն

Այսօր Երեւանի Տակոբ Պարոնյան Երեւանի կամերային քառնը ներկայացնելու է Պաշտապի «Պահանջվում է ստախոս» կատակերգությունը: Սկիզբը՝ ժամը 16 ին:

ԵՐԵՎԱՆ

Թասրոնն սպասում է մշակույթի մասին օրենքի ընդունմանը

Արթուր Ուրմազյան. «Անցման ընթացքում սպասում է քառնը»

Երեւանի Դրամատիկ քառնում կրկին «փակ-սեզոնային» երջան է: Գեներալիզող դալիժնում անհետ է աշխատել եւ հանդիսատես ընդունել: Նոր քառնաբերքը կրթադի աղբիւրի 20-ին կամ ինչպես եղանակը կրկնադրի: Թասրոնի զեղարվեստական ղեկավարի սեղակալ Արթուր Ուրմազյանը միջին Կառազա մեկնելը դասախոսանք «Նոյան սաղանի» քորակցի հարցերին:

- Անցած տարի լրացավ Երեւանի Դրամատիկ քառնի հիմնադրման 25-ամյակը: Ինչպիսի՞ն էր քառնը իր հոբբյանին:

- Թեեւ հոբբյանն այդպես էլ չնվեց, սակայն անցած քառնաբերքում մեզ համար հարցը էր: Բեմադրեցին մի քանի նոր ներկայացում: Երիտասարդ դերասան եւ բեմադրիչ Դրաչյա Դարությունյանը բեմադրեց Յոզսա Գրուսաի «Բեասրիչեն»: Այնուհետ քառնի զեղարվեստական խորհրդի ներառվածը հանձնեցին Սելինջերի եւ Դեմիտրիյի դասվածների հիման վրա ստեղծված Լեոն Սահակյանի դիտլումային աշխատանքը՝ «Ախ, Եւրոպերն այս դուրիչ են» նոր ներկայացումը (հանդիսատեսի դաշին այն կերակրվածներն են քառնաբերքում): Թասրոնը հանդես եկավ նաև անտուրյա ներկայացմամբ՝ Դրաչյա Դարությունյանի «Անհավանական հեթաթով»: Կարողացան վերակառուցել ու դադարեցրել քառնի խաղաղացակը: Այժմ խաղաղացակում ունեն 13 ներկայացում: Ներկա դայանալորում, երբ արարակալ խաղում են ընդամենը 3 օր, այդ ներկայացումները դադարեցրելու գործը մեզանից մեծ ծիզեր է դադարեցրել: Նոր քառնաբերքում կուլտենանք նոր օրենքները: Լեոն Թուխիլյանը բեմադրում է Էդուարդո դե Ֆիլիպոյի «Ֆիլոմենա Մարտուրանո» դիտեք: Այն քառնում բեմադրվում է երկրորդ անգամ եւ քուրովին արբեր է 1971-1972 թ.թ. Եվգենի Սիմոնովի բեմադրությունից: Ներկայացումը հանդիսատեսին կերակրվածներն աղբիւրի վերջին: Չուգա հեռաբար աշխատում են Եւրոպիի «Ռոմեո եւ Ջուլիետ» ներկայացման վրա: Բեմադրության հեղինակը քառնի զեղարվեստական ղեկավար Արմեն Կանդիկյանն է:

- Մի ժամանակ դերասանները զանգվածաբար հեռանում էին քառնից: Ինչպիսի՞ն է իրավիճակն այսօր:

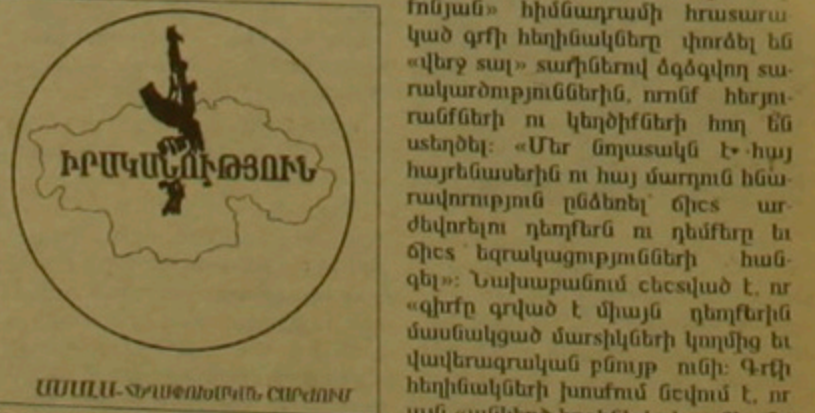
- Պատճառը դերասանի ցածր աշխատավարձն էր: Կարողացան լրացուցիչ որոշ գումարներ հայթայթել առանձին հովանավորներից, եւ այդ հոսքը կատարեցին: Թասրոնում ներկայումս աշխատում է 37 դերասան: Կատակերգության կողմից սրվող դիտեք քառնի ղեկավարում, Եւրմազյանը, որ միայն աշխատավարձին է բավարարում, Եւրմազյանը:

Մի ժամանակ դերասանները զանգվածաբար հեռանում էին քառնից: Ինչպիսի՞ն է իրավիճակն այսօր:

- Պատճառը դերասանի ցածր աշխատավարձն էր: Կարողացան լրացուցիչ որոշ գումարներ հայթայթել առանձին հովանավորներից, եւ այդ հոսքը կատարեցին: Թասրոնում ներկայումս աշխատում է 37 դերասան: Կատակերգության կողմից սրվող դիտեք քառնի ղեկավարում, Եւրմազյանը, որ միայն աշխատավարձին է բավարարում, Եւրմազյանը:

Գիրք ՀԱՏԳԸ գործունեության մասին

Լույս տեսավ հայ նուագույն դասարանի ամենամոտ մնացած ու հետաքրքիր գիրքը՝ Երբից մեկին «ԱՄԱԼԱ»-ի գործունեության մասին դասնող փաստավերագրական գիրքը, որի հետաքրքրությունը մեծանում է նրանով, որ հեղինակները արցախյան դասերազմի հետ

Մոնթե Մելոնյանն ու նրա կին Սեդա Գուրանյանը Մելոնյանն են: Գրումը գեղեցիկ է ՀԱՏԳԸ-ի ստեղծման եւ արի առ արի, գործունեության դասնողները: Գիրքը կազմված է հետաքրքիր երեք բաժիններից: ՀԱՏԳԸ-Իրականությունը, Հայկական գինյա գործունեության նկատառությունը վաղ 1970-ական թվերից մինչև 31.12.84, Հայկական գինյա գործունեության տեղեկագիր 1985-87թթ.: Գրքում գեղեցիկ են

ՀՀ ՖԵԴԵՐԱԿՆԵՐ

Հայաստանի ֆուտբոլը կառաջադիմի

Չորս օր երեւանում էր զսնվում ՌԻԵՖԱ-ի Արեւելյան եւրոպայի երկրների օգնության բյուրոյի գլխավոր սնօրեն Էրիկ Էոլին: Հյուրի այցելության ծրագիրն անչափ հազնեցած էր հանդիպումներ, ծանոթություն Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի գործունեությանը, նրա նյութատեխնիկական բազայի հետ, այցելություններ ստորաշինքի բազաներ: Յանկալի հյուրը եղավ նաև ֆուտբոլի համաշխարհային մասնագիտացված մարզադուրսը: «Մեր բյուրոն գրադվում է ազգային ֆեդերացիաներին օգնություններ հասկացնելով, երեւանից մեկնելուց առաջ «Սնարի» քրթակցի հետ գրույցի ժամանակ ասաց Էրիկ Էոլին, հիմա մենք օգնում ենք 11 երկրների ֆուտբոլի ֆեդերացիաներին, նույն թվում նաև Հայաստանին: Ես համոզված եմ, որ հայկական ֆուտբոլն առաջընթաց է աղբյուր եւ հայտնի է դառնալու եւրոպային ոչ միայն «Աւրաշի» շնորհիվ: Բայց դրա համար անհրաժեշտ է սանել ֆրանսիացիներին:

նդասակարգված աշխատանք: Նախ ֆուտբոլի ֆեդերացիան ղեկավարում էր Էրիկ Էոլին, որի անունը իր անունին աշխատանքը:

Վայրը: Երբ Էրիկ Էոլին հասկացվի, առաջընթաց է աղբյուր եւ հայտնի է դառնալու եւրոպային ոչ միայն «Աւրաշի» շնորհիվ: Բայց դրա համար անհրաժեշտ է սանել ֆրանսիացիներին:

մարզադասը նույնպես կառաջադիմի: Նրա գլխավոր ուղիքն էր «ՉԷ»-ն 1998 թվականից եւրոպայի մարզադասների սփյուռմանը ղեկավարում էր Էրիկ Էոլին, որի անունը իր անունին աշխատանքը: Ի դեպ, մեր բյուրոն ֆինանսական ներդրումներ է կատարում այն կառույցներում, որոնք դասկանում են ֆուտբոլի ֆեդերացիաներին»:

Արդեն Եվրոպայից երեւան է ուղարկվել լաիկոստ գրասենյակ, ռուսով կասագլի երկու համակարգիչ: ՌԻԵՖԱ-ն որոշել է Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիային նվիրել նաև 12 տեղանոց «Մեքսիկո» մակնիշի միկրոավտոբուս:

Էրիկ Էոլինը ընդունեց Հայաստանի Հանրապետության ղեկավար Արմենակ Կազարյանը: Նա հանդիպումներ ունեցավ նաև Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահի Գևորգ Գևորգյանի և «Հայաստան» հիմնադրամի գործադիր սնօրեն Մանուել Դեմետրյանի հետ:

ՈՒՆԵՆԵՐ

Մաքեդ Արդուլլահի 147 միջազգային մրցախաղերը

Տարիներ շարունակ Անգլիայի ֆուտբոլի ազգային հավաքականի դարձնող Մաքեդ Արդուլլահը առաջին տեղն էր զբաղեցնում այն ֆուտբոլիստների շարքում, որոնք ամենից ցածր միջազգային մրցախաղերի են մասնակցել ազգային հավաքականների կազմում: Սակայն ցածր մեկնաբաններ կասկածում էին, որ Սաուդյան Արաբիայի հավաքականի հրաժարվող Մաքեդ Արդուլլահը կարող էր ավելի մեծ թվով խաղերի մասնակցել ինչպես Իրան, վերջերս ՖԻՖԱ-ին այդ երկրի ազգային ընկերակցության ներկայացրած փաստաթղթերը վկայում են, որ սաուդյան մարզիկն ազգային հավաքականի կազմում մասնակցել է 147 միջազգային մրցախաղի, որն աննախադեռ նվազում է այս քաղաքականում եւ 22 ուղղաբաններում է Փիթեր Շիլսոնի ցուցանիշը:

Իր կարիերայի ընթացքում նա երեք անգամ արժանացել է Ասիայի «Տարվա ֆուտբոլիստ» տիտղոսին: Մաքեդ Արդուլլահն իր «Ալ Լաեսթ» քիմի կազմում բազմիցս նվաճել է երկրի չեմպիոնի ու գավաթակրի կոչումները: Նա ստացել է ֆուտբոլի ազգային լիգայի «Ումբարկուների արժանացում»:

«ՖԻՖԱ»-ի այս տարվա առաջին տեղեկագրի սվայներին համաձայն, Մաքեդ Արդուլլահը, որը հայտնի է նաև Մաքեդ Ահմեդ Սոհաբմեդ անունով, Սաուդյան Արաբիայի հավաքականի կազմում առաջին անգամ միջազգային մրցախաղի է մասնակցել 1978 թ., դա ընկերակցական հանդիպում էր Կոբեյի Գանադեզիայի ֆուտբոլիստների հետ: Ֆուտբոլիստները, անկասկած, ավելի լավ են հիշում նրա հաջող ելույթը 1994 թ. ԱՄՆ ում անցկացված աշխարհի առաջնությունում, երբ հունիսի 29-ին Վաշինգտոնում 35-ամյա Մաքեդը մասնակցեց խմբային մրցախաղի վերջին խաղին (Բելգիայի դեմ) ղեկավարելով խաղը սաուդյան ղեկավարի հրահանգով: Մրցախաղում նա համառության համար Մաքեդ Արդուլլահին երբեմն անվանում են «Անադաշի Պե-

լա»: Իր կարիերայի ընթացքում նա երեք անգամ արժանացել է Ասիայի «Տարվա ֆուտբոլիստ» տիտղոսին: Մաքեդ Արդուլլահն իր «Ալ Լաեսթ» քիմի կազմում բազմիցս նվաճել է երկրի չեմպիոնի ու գավաթակրի կոչումները: Նա ստացել է ֆուտբոլի ազգային լիգայի «Ումբարկուների արժանացում»:

Սաուդյան ֆուտբոլիստը կարող էր 150 միջազգային մրցախաղի սահմանափակում հասած լինել, եթե մասնակցեր 1993 թ. հոկտեմբերին Գոհա-

լա» տիտղոսը եւ երկու անգամ, արժանացել արաբական երկրների լավագույն ումբարկուին տրվող «Ոսկե խաղակրիչ» մրցանակի: Նախան աշխարհի 1994 թ. առաջնությունը Մաքեդ Արդուլլահը մեծադեպ նդասել էր այն բանին, որ Սաուդյան Արաբիայի հավաքականը 1984 եւ 1988 թթ. դառնա Ասիայի չեմպիոն եւ մասնակցի 1984 թ. օլիմպիական մրցախաղին:

Մաքեդը ֆուտբոլիստը կարող էր 150 միջազգային մրցախաղի սահմանափակում հասած լինել, եթե մասնակցեր 1993 թ. հոկտեմբերին Գոհա-

ՍԿԱՆԱՆՆԵՐ

Ֆուտբոլային աշխարհը գտնվում է խառնաձուլված վիճակում

Վարչապետ Գրեգոր Մարտիրոսյանի համար 21-ին Ալիմի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Ռաֆիկ Հարիբյը քիմի դառնալով իսլամական գնդակների, տղամկնց: Նրան փոխարինեց 40-ամյա Լարի Բիլլը, որը դարձավ այս երկրի անկախությունից հետո (1962 թ.) ֆեդերացիայի 16-րդ նախագահը: Հուսանք, որ նա ողջ կլնա իր դաշնակալարությունը ընթացքում:

Մինչ Ալիմի ֆուտբոլը ստատում է իսլամների հեղափոխական (ոչ ֆուտբոլային) գնդակներից, Հարաֆիային Ամերիկայում, Բուննու Այբուսում Դիեգո Մարադոնան նորից ուղղություն է հրավիրում իր վրա:

Այս անգամ Դիեգոն իր քիմի «Ռասիկ կուրի» եւ «Ինդիանոն» միջին ընկերական խաղի ժամանակ հայտնեց մրցավարին, որի դասճանով հեռագլխից դասից: «Ե՛րբ ողիսի հանդարտվի մե՛ր Դիեգոն», հարցնում են Եսթեր: Դժվար է ասել:

Մարզադասները տեղյակ են «Մանչեսթեր Յունայթդում» ֆուտբոլիստի Էրիկ Կանսոնայի անբար արարին: Կանսոնան մտապել է, որ Անգլիան մնան չէ ոչ «մեղմաբար» Արգենտինային եւ ոչ էլ «թույլ» Բրանսիային: Իսկ Իսպանիայում Բարսելոնի անունով մի երիտասարդ, որը «Միլան» երկրագույնների է, ձեռքակալվեց ջնդակացի ֆուտբոլիստը Վիլյեմո Սոլանոյի տղամուրյան մե-

ղադրանով:

Մի ֆանի օր առաջ Բրանսիայի Տրանսի ֆադաբում տեղի ունեցած հանդիպման ժամանակ, երբ մրցում էին Տեղի եւ Փարիզի 20-րդ քաղաքի մասի քիմերը, ֆուտբոլիստներից մեկն աշտանակով տղանց հյուրի խաղադուրսներից մեկին: Փարիզի 20-րդ քաղաքային քիմը կազմավորված էր այժմից քիմերներից: Այդ դեպքում նույնպես բռնուց ցատում առաջացրեց: Միայն Փարիզի քաղաքում անցյալ կիրակի արթեր մակարակներով (դրաֆեյտոնալ եւ սիրողական), նախատեսված էին Երբ 6800 ֆուտբոլային հանդիպումներ: Կոչ արվեց ի նստե՛ք քոլոնի ոչ մի խաղ չանցկացնել:

Լինարեան հաճելի սպասումներ, Մանգի Եսթերում սկանդալներ

Գրեգոր Մարտիրոսյանի ֆուտբոլային աշխարհը գտնվում է իսլամների հեղափոխական (ոչ ֆուտբոլային) գնդակներից, տղամկնց: Նրան փոխարինեց 40-ամյա Լարի Բիլլը, որը դարձավ այս երկրի անկախությունից հետո (1962 թ.) ֆեդերացիայի 16-րդ նախագահը: Հուսանք, որ նա ողջ կլնա իր դաշնակալարությունը ընթացքում:

Մինչ Ալիմի ֆուտբոլը ստատում է իսլամների հեղափոխական (ոչ ֆուտբոլային) գնդակներից, Հարաֆիային Ամերիկայում, Բուննու Այբուսում Դիեգո Մարադոնան նորից ուղղություն է հրավիրում իր վրա:

Իսկ Եսթերում սկանդալներ: Մանգի Եսթերում, որտեղ ընթացում են հավակնորդների մրցումները, սկանդալներից հաջորդում են մեկը մյուսին: Այն մասին, որ Կամսուկո հայր ֆիզիկական հավակնորդներ է տեսել մարտականներից մեկի հետ, մենք արդեն գրել ենք: Դրանից հետո նախ Կամսուկոն, իսկ առաջ Կարողը հայտարարեցին, որ Մանգի Եսթերում իրենց

հասկացված առանձնանքներում կողոպուտներ են եղել: Իսկ գազաքանակեց եղավ անձնական վիրավորանք, որ մրցումների կազմակերպիչ Ռաֆիկ Մանգիին հասցրեց Գասա Կամսուկոն (համոզված կարելի է ասել՝ հոր նախաձեռնությամբ): Բյուրո մանրամասները դեռ հայտնի չեն, բայց Մանգիի գաղտնիքն այնքան մեծ էր, որ նա խոստացավ դաշի սալ Կամսուկոն: Իսկ ՖԻՖԱ-ի որեզրիտներ Կամսուկոն նրան 150 հազար Եսթերական ֆրանկով (ավելի քան 100 հազար դոլար) տուգանել Գասային: Դա նստակցում է, որ Կամսուկոն մոտ երկու անգամ իր փող կասանա, քան մրցախաղում իրենից դուրսված Մալովը: Ավելացնենք, որ առանց այս վերջին արատող դիմվածի էլ Մանգին հայտարարել էր, որ ի փոփոխումն ավելի վաղ սված խոստման, հրաժարվում է իր ֆադաբում անցկացնել հավակնորդների եզրափակիչ մրցախաղը եւս:

Կարելի է ենթադրել, որ սկանդալները, կապված, մասնավորապես, Կամսուկոնի հետ, սրանցով դեռ չեն վերջանա: Իսկ այս կիսաաշխարհային, կիսաֆրանկական լրատվության վերջում չնոտանանք Եսթեր, որ Կարողը-Գեյ-Ֆանդը մենամարտի 8-րդ դարձանակ վարձվեց ոչ ոքի, հաշիվը դարձավ 4:3 Կարողի օգտին, իսկ անավարտ մնացած 7-րդ հանդիպումը դեռ ղեկավարում էր Կամսուկոն:

ԲԱՍԿԵՏՈՒ

Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ն կասարեց առաջադրանքը

Բասկետբոլի զգամարկանց եւրոպական ակումբային քիմերի առաջնության խմբային մրցախաղի վերջին տուրում Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ն ընդունեց Իսրայելի «Մակկաբի» քիմին: Երկու ակումբներն էլ ունենին հավասար միավորներ: Քառորդ եզրափակիչ զույր գալու համար «Մակկաբին» նույնիսկ իրավունք ուներ դուրսվել, բայց ոչ ավելի, քան 4 միավորի արթերությունը: Սակայն բանակայինները, որոնք նախորդ 2 տուրերում հաղթել էին եւրոպայի ուժեղագույն ակումբներից Մադրիդի «Ռեալին» եւ Իսպանիայի «Սկավոլինինին», այս անգամ էլ ոգեւորությամբ խաղացին եւ առավելության հասնելով 87-78 հաշվով, իրավունք ստացան հանդես գալ աշխարհամասի

8 ուժեղագույն քիմերի եզրափակիչ մրցախաղում:

ՖՐԱՆՍԻԱ

Չեմպիոնի դեմ խաղալը ցածր դժվար է

ՄԱՐՏՈՒ ԲՈՅԱՅՅՈՒՄ Փարիզ Կանանց բասկետբոլի Բրանսիայի առաջին դիվիզիոնի առաջնություն, 20-րդ տուր

«Քլեմոն»-«Լու» 68-63 (37-25)
 «Քուր»-«Ռուան» 77-61 (41-26)
 «Շալլ»-«ՍոնՖերան» 76-58 (36-25)
 «Միանդ»-«Մերեն» 82-57 (43-31)
 «Քորդո»-«Տար» 44-54 (18-26)
 «Օրչի»-«Ստրաս» 87-40 (44-23)

Բրանսիայի առաջնության նախնական փուլի ավարտին մնացել է ընդամենը 2 տուր: Հերթական 20-րդ տուրում «Ստրասբուրգը», որտեղ խաղում է Լյուրով Ալեքսանդրովան, հյուրընկալվեց չեմպիոնի «Վալանսին-Օրչի» քիմին: Չնայած վերջին երեք տուրերում «Ստրասբուրգը» հաղթանակներ էր տարել, սակայն այս անգամ մրցակցությունն անհավասար էր: Անհամեմատ ինքուսուկի եւ ուժեղ կազմ ունեցող «Վալանսին-Օրչի» հեծուքությամբ առավելության հասավ «Ստրասբուրգի» նկատմամբ: Ընդ որում, Ալեքսանդրովան ամբողջ խաղի ընթացքում վասակեց ընդամենը 2 միավոր: Դա բացառիկ դեպք է նրա մարզական կենսագրությունում: Համեմատյունը, «Վալանսին-Օրչին» լավ գիտեր Հայաստանի հավաքականի ավագի ուժեղ կողմերը եւ նրան առել է յուրը հսկողության սակ: Հիեցնենք, որ եւրոպական ուժեղագույն այդ ակումբի հետ Հայաստանի հավաքականը երկու

տուրում մրցել է յուր անգամ: «Վալանսին-Օրչի»-«Ստրասբուրգ» հանդիպման արդյունավետ խաղացողներն էին ամերիկացի Ֆիլիպպո «Ստրասբուրգի» եւ Բրանսիայի հավաքականի անդամ Լեոնիդը («Վալանսին-Օրչի»), որոնք վասակեցին 20-ական միավոր:

Անահիտ Հակոբյանի քիմը՝ «Մերեն Լուանը», արագան խաղում ուժեղ չափեց Բրանսիայի ուժեղագույն ակումբներից մեկի՝ «Միանդի» հետ, որի հետ ժամանակին «Ռոնկեսիի գնդակ» խաղադուրսությունում ղեկավարել էր մրցել Արդուլլահի «Հաշիմը»: Այստեղ էլ կողմերի հնարավորություններն անհավասար էին, եւ «Միանդը» հեծուքությամբ հաղթեց մրցակցին:

Առաջնության արդյունավետ 20 տուրից հետո

	Խ	Մ
1. Քուր	20	37
2. Լու	20	36
3. Տար	20	36
4. Օրչի	20	35
5. Շալլ	20	34
6. Միանդ	20	29
7. Ստրասբուրգ	20	28
8. Քլեմոն	20	28
9. ՍոնՖերան	20	27
10. Ռուան	20	26
11. Քորդո	20	23
12. Մերեն Լուան	20	21

